

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Донецького ліцею № 1

Донецької селищної ради

Ізюмського району Харківської області

Л. Мальчуженко

Тариса МАЛЬЧУЖЕНКО

«31» серпня 2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Донецького ліцею № 1

Донецької селищної ради

Ізюмського району Харківської області

на 2023/2024 навчальний рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	9
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ.....	11
РОЗДІЛ III. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ.....	14
РОЗДІЛ IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ.....	24
РОЗДІЛ V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	35
РОЗДІЛ VI. ІНШІ СКЛАДОВІ, ЩО ВРАХОВУЮТЬ СПЕЦИФІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	40

ВСТУП

Донецький ліцей № 1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма **Донецького ліцею № 1 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області** є наскрізною, охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) ступенях навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями закладу освіти є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності

перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

III ступінь - профільна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;

- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма визначає:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- 4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;

б) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

I ступінь (початкова освіта):

➤ КОНЦЕПЦІЇ реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»);

➤ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ України № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020).

➤ *Для 1-2 класів* – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22);

➤ *Для 3-4 класів* – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22).

II ступінь (базова середня освіта):

5-6 класи (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

➤ Наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

➤ Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898);

7-9 класи:

➤ Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).

➤ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (6-11 класи) постанова КМУ від 23.11.2011 №1392.

III ступінь (повна (профільна) загальна середня освіта):

10, 11 класи:

- Наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, таблиця 2).

I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою *базової середньої освіти* можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Базова середня освіта. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Повну загальну (профільну) середню освіту можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної загальної (профільної) середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

Повна загальна середня освіта може здобуватися за очною (денною), дистанційною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу (індивідуального навчання), а також за очною (вечірньою), заочною формами (на рівнях базової та профільної середньої освіти). Профільна середня освіта професійного спрямування може здобуватися за дуальною формою здобуття освіти.

II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2023/2024 навчальний рік становить:

- для учнів 1-х класів складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів – 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів – 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) – 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) – 1190 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для учнів 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік;
- для учнів 10-х класів – 1330 год/навчальний рік;
- для учнів 11-х класів – 1330 год/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів: 1 класу (Додаток 1), 2 класів (Додаток 2), 3 класів (Додаток 3), 4 класів (Додатки 4, 5), 5 класів (Додаток 6), 6 класу (Додаток 7), 7 класів (Додаток 8), 8 класів (Додатки 9, 10), 9 класів (Додатки 11, 12), 10 класу (Додаток 13), 11 класу (Додаток 14), для дітей з особливими освітніми потребами (Додаток 4).

Перелік освітніх галузей.

Для 1-4-х класів:

- мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ) та іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО),
- математична (МАО),
- природнича (ПРО),
- технологічна (ТЕО),
- інформатична (ІФО),
- соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО),
- громадянська та історична (ГІО),
- мистецька (МІО),

- фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для школи II ступеня.

Для 5-6 класів:

- мовно-літературна,
- математична,
- природнича,
- соціальна і здоров'язбережувальна,
- громадянська та історична,
- технологічна,
- інформатична,
- мистецька,
- фізична культура.

Для 7-9 класів:

- мови і літератури,
- суспільствознавство,
- мистецтво,
- математика,
- природознавство,
- технології,
- здоров'я і фізична культура.

Перелік освітніх галузей для школи III ступеня

- мови і літератури,
- суспільствознавство,
- математика,
- природознавство,
- технології,
- здоров'я і фізична культура.

Навчальні плани II та III ступенів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Навчальні плани для 10-11 класів реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора закладу.

Години варіативної складової розподіляються на:

- на додаткові предмети;
- індивідуальні заняття та консультації;
- на поглиблене вивчення предметів,
- введення курсів за вибором, факультативів.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ

Загальні засади

Форма власності: комунальна.

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний.

Мова навчання: українська.

Структура 2023/2024 навчального року

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – 01 вересня – 29 грудня 2023 року – 81 навчальний день,

II семестр – 15 січня – 30 травня 2024 року – 94 навчальні дні.

Всього впродовж 2023/2024 навчального року

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 23.10.2023 – 29.10.2023 (початок занять 30.10.2023)

зимові – 30.12.2023 – 14.01.2024 (початок занять 15.01.2024)

весняні – 25.03.2024 – 31.03.2024 (початок занять 01.04.2024)

Навчальні екскурсії для учнів 1-4 класів та навчальна практика для учнів 5-8, 10 класів у 2023/2024 навчальному році, які організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2023 (протокол № 16) доцільно використати для подолання освітніх втрат.

Початок занять – о 9 год. 00 хв.

Тривалість уроків у початковій та основній школах – відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1 класах – 35 хвилин,
- у 2-4 – 40 хвилин,
- у 5-11 – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ № 2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку

і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих – тривалістю 20 хвилин (після другого і третього уроків).

Тривалість уроків у початковій та основній школах, а також перерв між уроками під час організації дистанційного навчання у синхронному форматі регламентується Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25 вересня 2020 року № 2205 та іншими законодавчими актами у сфері охорони здоров'я, а саме:

- 1-2 класи – 2 навчальних заняття по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин;
- 3-4 класи – 2 навчальних заняття по 45 хвилин або 3 – по 30 хвилин, або 4 – по 20 хвилин;
- 5-6 класи – 2 навчальних заняття по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;
- 7-9 класи – 2 навчальних заняття по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин;
- 10-11 класи – 3 навчальних заняття по 45 хвилин або 4 – по 35 хвилин, або 5 – по 30 хвилин, або 6 – по 25 хвилин.

А безперервна тривалість навчання за екраном протягом уроку для учнів 1-х класів має становити не більше 10 хвилин; 2-4-х класів – не більше 15 хвилин; 5-7 класів – не більше 20 хвилин; 8-9 класів – 20-25 хвилин; 10-11-х класів – на 1-й годині занять до 30 хвилин, на 2-й годині занять – 20 хвилин.

Факультативні заняття і курси за вибором проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У 2023/2024 навчальному році у закладі освіти сформовано 18 класів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Середня наповнюваність:

1-4 класів – 19 учнів

5-9 класів – 19 учнів

10-11 класів – 28 учнів

По ліцею – 20 учнів.

Мережа класів та контингент учнів

№ з/п	Класи	Всього учнів	Хлопчиків	Дівчат
1.	1	21	11	10
2.	2-А	21	16	5

3.	2-Б	18	14	4
4.	3-А	18	6	12
5.	3-Б	16	9	7
6.	4-А	17	10	7
7.	4-Б	22	13	9
8.	5-А	19	13	6
9.	5-Б	22	9	13
10.	6	26	10	16
11.	7-А	19	7	12
12.	7-Б	15	7	8
13.	8-А	13	6	7
14.	8-Б	21	11	10
15.	9-А	17	7	10
16.	9-Б	18	13	5
17.	10	25	9	16
18.	11	31	13	18
Всього	11	359	184	175

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Додатки 1-14).

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2023 № 16) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

Клас	Модулі
5	«Легка атлетика», «Панна» (вуличний футбол), «Волейбол», «Гандбол», «Настільний теніс», «Рухливі ігри», «Футзал», «Гімнастика», «Доджбол» (вибивний), «Регбі-5», «Футбол», «Бадмінтон»
6	«Легка атлетика», «Панна» (вуличний футбол), «Волейбол», «Гандбол», «Настільний теніс», «Рухливі ігри», «Футзал», «Гімнастика», «Доджбол»

	(вибивний), «Регбі-5», «Футбол», «Бадмінтон»
7	«Легка атлетика», «Гімнастика», «Футбол», «Баскетбол», «Волейбол»
8	«Легка атлетика», «Гімнастика», «Футбол», «Баскетбол», «Волейбол»
9	«Легка атлетика», «Гімнастика», «Баскетбол», «Волейбол»
10	«Легка атлетика», «Гімнастика», «Баскетбол», «Волейбол»
11	«Легка атлетика», «Гімнастика», «Баскетбол», «Волейбол»

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2023 № 16) обрано такі проекти для вивчення предмета «Трудове навчання/Технології»:

Клас	Проекти
5	Проект № 1. Рамка для фотографій. Проект № 2. Новорічний чобіток для подарунків. Проект № 3. М'яка пласка іграшка. Проект № 4. Органайзер.
6	Проект № 1. Листівка. Проект № 2. Брелок. Проект № 3. Вироби до новорічних свят. Проект № 4. Картина. Проект № 5. Декор дерев'яного виробу. Проект № 6. Виготовлення оберегів. Проект № 7. Догляд за волоссям. Проект № 8. Старви із яєць.
7	Проект № 1. Органайзер. Проект № 2. Краватка-метелик. Проект № 3. Панно. Проект № 4. Елементи ландшафтного дизайну. Проект № 5. Малярні роботи в побуті власними руками. Проект № 6. Я – споживач.
8	Проект № 1. Намисто. Підвіска. Проект № 2. Текстильна лялька. Проект № 3. Декоративний вінок. Проект № 4. Сумка. Рюкзак. Проект № 5. Моя зачіска. Проект № 6. Мій одяг – мій імідж.
9	Проект № 1. Вироби в етнічному дизайні. Проект № 2. Нове життя старим речам. Проект № 3. Мій власний стиль.
10	1. Техніки декоративно-ужиткового мистецтва. 2. Дизайн предметів інтер'єру.
11	1. Ландшафтний десант.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2023 № 16) обрано такі вибіркові модулі для вивчення предмета «Інформатика»:

Клас	Модулі
10	«Веб-технології»
11	«Бази даних», «Веб-технології»

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів» та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами): при вивченні предмета «Захист України» в 10-11 класах – проводиться окремо для юнаків (тематичний план № 1) та дівчат (тематичний план № 2).

З урахуванням особливостей закладу освіти та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти варіативною частиною передбачено виділити додаткові години на:

✓ для виконання Державного стандарту базової і повної середньої освіти години варіативної складової відводяться на поглиблене вивчення навчальних предметів: у 8-Б класі на вивчення алгебри – 3 години на тиждень, геометрії – 1 години на тиждень, у 8-А класі на вивчення української мови – 2 години на тиждень, української літератури – 2 години на тиждень, у 9-Б класі на вивчення української мови – 2 години на тиждень, української літератури – 2 години на тиждень, у 9-А класі на вивчення алгебри – 3 години на тиждень, геометрії – 1 година на тиждень, у 10-11 класах на вивчення української мови – по 2 години на тиждень, української літератури – по 2 години на тиждень;

✓ з метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до вивчення англійської мови у 7-х класах години варіативної складової відводяться на збільшення годин інваріантної складової – 0,5 години на тиждень;

✓ в 10-11 класах навчальний предмет «Математика (Алгебра та початки аналізу та геометрія)» вивчаються як 2 окремих предмета «Алгебра і початки аналізу» – 3 години на тиждень в 10-11 класах і «Геометрія» – 1,5 години на тиждень в 10 класі та 2 години на тиждень в 11 класі;

✓ у 6 класі навчальні предмети історія України, всесвітня історія будуть викладатися по 2,5 години на тиждень як інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія»;

✓ з метою посилення патріотичного виховання учнів на викладання предмету «Захист України» в 10-11 класах відводяться 2 години;

✓ у зв'язку з відсутністю необхідності у вивченні української жестової мови Телушкіним М. (довідка лікаря та заява матері) 2 години на вивчення української жестової мови розподіляються таким чином:

- 1 година – на вивчення української мови (3,5 години) та читання (3,5 години);
- 1 година – на вивчення іноземної мови (англійської) (усього – 2);

✓ зміст корекційно-розвиткової роботи в 4-А класі з інклюзивною формою навчання для Телушкіна Матвія спрямований на вирішення завдань, зумовлених особливостями психо-фізичного розвитку дитини та рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру, які регламентуються окремим розкладом та реалізуються через такі заняття:

- розвиток слухового сприймання та формування вимови – 3 години,
- лікувальна фізкультура (ритміка) – 2 години;

✓ з метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до рідного краю як складової історії України, подальшого розвитку краснавчого руху на Харківщині, виховання в учнівської молоді поваги і шанобливого ставлення до історико-культурної спадщини рідного краю, ознайомлення учнів з історичним минулим та сьогоденням свого народу, яке пробуджує почуття національної свідомості, любові та поваги до своєї Батьківщини у 8-х класах впроваджується спецкурс «Харківщинознавство» – 1 година на тиждень (варіант Б);

✓ з метою формування стійкого інтересу учнів до математики вводиться факультативний курс «Логіка» в 7-х класах по 1 годині на тиждень;

✓ з метою підготовки учнів до участі у творчих конкурсах вводяться індивідуальні заняття з української мови у 8-А класі – 0,5 години на тиждень, з алгебри у 8-Б класі – 0,5 години на тиждень;

✓ з метою підготовки учнів до ЗНО в 10-11 класах вводяться індивідуальні заняття:

- 10 клас – математика 1 година на тиждень;
- 11 клас – математика 1 година на тиждень;

✓ з метою формування предметних компетентностей учнів засобами графічної грамотності вводиться факультативний курс «Креслення» в 10-11 класах по 1 годині на тиждень.

Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.

Додаток 1

до освітньої програми, складений відповідно до таблиці 1 типової освітньої програми початкової освіти НУШ, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Навчальний план для 1-2 класів

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах		
		1	2	Разом
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК				
Мовно-літературна, в тому числі		9+1	10+1	21
	Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»	7+1	-	8
	Українська мова	-	4	4
	Читання	-	4	4
	Іноземна мова (англійська)	2	3	5
Математична	Математика	4	4	8
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	-	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
Усього		22	24	
ВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20/700	22/770	42
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	48

Додаток 2

до освітньої програми, складений відповідно до таблиці 1 типової освітньої програми початкової освіти НУШ, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Навчальний план для 3-4 класів

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах		
		1	2	Разом
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК				
Мовно-літературна, в тому числі		10+1	10+1	22
	Українська мова	4	4	8
	Літературне читання	4	4	8
	Іноземна мова (англійська)	3	3	6
Математична	Математика	5	5	8
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Мистецька	Мистецтво	2	2	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
Усього		26	26	52
ВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23/805	23/805	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	52

Додаток 3

до Типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної
середньої освіти (наказ МОН України
№ 235 від 19.02.2021)

Навчальний план для 5 класу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
		на тиждень у класах
		5
Мовно-літературна Рекомендовано 11,5 Мінімально 11 Максимально 13	Українська мова	5
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична Рекомендовано 5 Мінімально 4 Максимально 6	Математика	5
Природнича Рекомендовано 2 Мінімально 1,5 Максимально 3	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна Рекомендовано 1 Мінімально 1 Максимально 3	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	1
Громадянська та історична Рекомендовано 1 Мінімально 1 Максимально 3	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична Рекомендовано 1,5 Мінімально 1 Максимально 3	Інформатика	2
Технологічна	Технології	2

Рекомендовано 2		
Мінімально 1		
Максимально 3		
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
Рекомендовано 2	Музичне мистецтво	1
Мінімально 1		
Максимально 2		
Фізична культура	Фізична культура	3
Рекомендовано 3		
Мінімально 3		
Максимально 3		
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура)		28+3

Додаток 4

до Типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної
середньої освіти (наказ МОН України
№ 235 від 19.02.2021)

Навчальний план для 6 класу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
		на тиждень у класах
		6
Мовно-літературна Рекомендовано 11,5 Мінімально 11 Максимально 13	Українська мова	4,5
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична Рекомендовано 5 Мінімально 4 Максимально 6	Математика	5
Природнича Рекомендовано 4 Мінімально 2 Максимально 5	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна Рекомендовано 1 Мінімально 1 Максимально 3	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	1
Громадянська та історична Рекомендовано 1 Мінімально 1 Максимально 3	Історія України. Всесвітня історія	2,5
Інформатична Рекомендовано 1,5 Мінімально 1 Максимально 3	Інформатика	2
Технологічна Рекомендовано 2	Технології	2

Мінімально	1		
Максимально	3		
Мистецька		Образотворче мистецтво	1
Рекомендовано	2	Музичне мистецтво	1
Мінімально	1		
Максимально	2		
Фізична культура		Фізична культура	3
Рекомендовано	3		
Мінімально	3		
Максимально	3		
Разом (без фізичної культури + фізична культура)			31+3
Гранично допустиме навчальне навантаження			28
Всього (без фізичної культури + фізична культура)			31+3

Додаток 5

до освітньої програми, складений відповідно до таблиці 1 Типової освітньої програми (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

Навчальний план для 7-9 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		6 кл	7 кл	8 кл	9 кл	
Мови і літератури	Українська мова	3,5+1	2,5+0,5	2+1	2+1	13,5
	Українська література	2	2	2	2	8
	Англійська мова	3	3	-	-	6
	Німецька мова	-	-	3	3	6
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
Суспільствознавство	Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс)	2	-	-	-	2
	Історія України	-	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	-	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	-	-	-	4
	Алгебра	-	2+1	2	2	7
	Геометрія	-	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	8
	Географія	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	2	2	3	7
	Хімія	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	5
	Інформатика	1	1	2	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		30,5	31,5	32,5	35	129,5
<i>Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:</i>		3,5	2,5	3	3	12
<i>Вакансія</i>		2,5	1	2	2	7,5
<i>Гранично допустиме тижневе навантаження</i>		31	32	33	33	129

Додаток 6

до освітньої програми, складений відповідно до таблиці 2 Типової освітньої програми (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493))

Навчальний план для 10, 11 класів

Предмети		Кількість годин на тиждень у класах		
		10	11	Разом
Українська мова		2	2+1	5
Українська література		2	2	4
Зарубіжна література		1	1	2
Іноземна мова (англійська)		2	2	4
Історія України		1,5	1,5	3
Всесвітня історія		1	1	2
Громадянська освіта		2	0	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)		3+1	3	7
Біологія і екологія		2	2	4
Географія		1,5	1	2,5
Фізика і астрономія		3	4	7
Хімія		1,5	2	3,5
Фізична культура		3	3	6
Захист України		1,5/1,5	1,5/1,5	6
Вибірково-обов'язкові предмети	Інформатика	1,5	1,5	3
	Мистецтво	1,5	1,5	3
Технології (Профільний предмет) (Грунський МНВК)		6	6	12
Разом		29,5+3	28,5+3	64
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		2	3	5
Вакансії		1	2	3
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33	66
Всього фінанс (без ураху поділу класу на групи)		38	38	

IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

I СТУПІНЬ

Предмет	Програма
1 клас	
Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (1-2 класи). Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	
Іноземна мова (англійська)	
Я досліджую світ	
Мистецтво	
Фізична культура	
Дизайн і технології	
2 клас	
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (1-2 класи). Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Читання	
Математика	
Іноземна мова (англійська)	
Мистецтво	
Дизайн і технології	
Фізична культура	
Я досліджую світ	
Інформатика	
3 клас	
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко 3-4 класи. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Літературне читання	
Математика	
Іноземна мова (англійська)	
Я досліджую світ	
Дизайн і технології	
Мистецтво	
Фізична культура	
Інформатика	
4 клас	

Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко 3-4 класи. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Літературне читання	
Математика	
Іноземна мова (англійська)	
Я досліджую світ	
Дизайн і технології	
Мистецтво	
Фізична культура	
Інформатика	

II СТУПІНЬ

Предмет	Програма
5 клас	
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волощук Є.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автор Коршевнік Т.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В.,

	Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Етика	Модельна навчально програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчально програма «Вступ до історії та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Інформатика	Модельна навчально програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Технології	Модельна навчально програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Інтегрований курс «Мистецтво»	Модельна навчально програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Фізична культура	Модельна навчально програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г.А. , Боляк А.А., Ребрина А.А., Деревянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та ін.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)

6 клас	
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6- класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 №795)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6-класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-6- класи» для закладів загальної середньої освіти ((автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6- класи» для закладів загальної середньої освіти ((автори Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автор Коршевнік Т.В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)

	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Вчимося жити разом	Модельна навчально програма «ВЧИМОСЯ ЖИТИ РАЗОМ. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Інтегрований курс «Мистецтво»	Модельна навчально програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Інформатика	Модельна навчально програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О.В., Чернікова Л.А.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Фізична культура	Модельна навчально програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та

	інш.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
Технології	Модельна навчально програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Туташинський В.І.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 12.07.2021 р №795)
7 клас	
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.,) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.,) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року №

	698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8 клас	
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804). Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови. Наказ МОН України 17.07.2013 №983.
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Німецька мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
9 клас	
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Німецька мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Основи правознавства	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи правознавства. 9 клас» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
------------------	--

ІІІ СТУПІНЬ

Предмет	Програма
10 клас	
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Алгебра	Навчальн програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Біологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 10-11 класи». Рівень стандарту.(наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М..(наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я. Я. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Громадянська освіта	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту), 10 клас» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво.10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 №1407)

Захист України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Захист України» (рівень стандарту) 10-11 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 10-11 класи. Рівень стандарту» рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Німецька мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. Іноземні мови. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
11 клас	
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Алгебра	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Німецька мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. Іноземні мови. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Біологія і екологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 10-11 класи». Рівень стандарту. (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М. (наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539)
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я. Я. (наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво.10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 №1407)
Захист України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Захист України» (рівень стандарту) 10-11 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 10-11 класи. Рівень стандарту» рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Німецька мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. Іноземні мови. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із

конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні справи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів

поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою** на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2023 № 16).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання** виражаються **вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи**. **Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про**

сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання **фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам**.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік** визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність

для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

від «30» серпня 2023 № 16